

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SELMECZ-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS-, A F. M. K. E. SELMECZBÁNYAI VÁLASZTMÁNYA- ÉS A MAGYAR TURISTA-EGYESÜLET SZITNYA-OSZTÁLYANAK HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő:

KUTI ISTVÁN.

Kiadó és laptulajdonos:

JOERGES AGOST.

HIRDETÉSI DIJAK:

Hirdetések megállapodás szerint számítatnak.

Nyilttér díja soronként 20 fill. Bélyegdíj minden hirdetésért 60 fill.

Megjelen minden csütörtökön.

A nép megölője.

Míntha valami jótékony nemtője a nemzetnek kinyitotta volna szemünket, az országban itt is ott is mozgalom indul meg az iszákosság ellen s maga a kormány is belátta, hogy bár jók a szeszadó címzimen befolyó milliók, mégis az országra, a nemzetre nézve annál rosszabb mennél több folyik be az államkincstárba ezen a czímen.

Nem régen Hontmegye, legújban Szedeg törvényhatósága indított igazán követésre való mozgalmat az iszákosság, a pálinka ellen.

Azelőtt meg az állam tett valamicskét az iszákosság csökkentésére. Hogy végre valahára az állam is elhatározta magát erre, ennek okát a pár év óta nálunk is élet jelt adó szocializmusnak tulajdonítjuk, a mely nálunk még nem veszélyes ugyan, de az lehet.

Belátták ugyanis az állam kormányán ülők, hogy a szocializmus különösen ott terjed és ott ült veszélyes jelleggel, a hol a munkás népek legfőbb tápláléka a pálinka, a kenyér és megint a pálinka, mert feltétlenül igaznak kell elismernünk azt, hogy a szocializmus vad kinövéséi tényleg ott fakadnak ki, a hol a legtöbb szesz foly el.

Igaznak kell elismernünk ezt, mert igaz, mert megmagyarázható.

A paraszt, a munkásnép a koresmákban, pálinka mellett csinálja az ő politikáját s ez a politika bizony keveset törődik a a külügyvel s a kvótával, s a haza és ország egyéb bajaival, az ő politikája az ő baja, amelyet annál nagyobbak lát a mentől többet, s a mennél többször iszik, amint hogy annál nagyobb is, mert a pálinka megöli az erkölcsét, megöli az egészségét, megöli a munkakedvét, a munkarejét s így napról-napra rosszabb és rosszabb a sorsa, nagyobb és nagyobb a baja, a nyomorúsága s elkeseredésében aztán azokat okozza minden szenvedésért, akik ninesenek látszólag olyan nyomorban mint ő.

Magyarországban a pálinka fogyasztás évről-évre növekvőben van s az iszákosság növekedésével egyenes arányban növekedik az elégedetlenség, a szocializmus, amelyet ma még elfojthatunk ugyan így-ügy erőszakkal, de a mely annál mérgeesebben fog kitörni, ha nem szedjük ki a mérgefogait, ha nem követünk el mindent a mi elkövethető, az iszákosság ellen.

Hogy nem nézzük tulságos sötétnek az állapotokat, hogy nem tulozunk, sajnálatosan tudjuk. Ezelőtt tiz-tizenöt évvel,

mikor a nyugaton, különösen Belgiumban — a hol a szeszfogyasztás nem kisebb mint nálunk — mind erősebb hullámokat vert fel a szocializmus, kinevettek, hogy azt mertük mondani, hogy nálunk Magyarországon is fel fog lépni ez a társadalmi pestis. S ime kinek volt igazza?! Sajnos nekünk, bár inkább ne nekünk lett volna!

S hogy nekünk lett igazunk, ezért a pálinkaivást okozhatjuk és okozzuk.

Nem késő még nálunk háborút izenni ennek a minden nép legnagyobb ellenségének, a pálinkának s örömmel látjuk, hogy egy kis mozgósítás meg is indult már, de kevésnek s kis hatásúnak véljük azt a mit látunk. Az állam és a társadalom megmozdult már, de nem látjuk mozogni még az egyházat, a hazafias egyházat, pedig ennek nem szabad hiányoznia a nép testét s lelket megmenteni szándékozó eme kereszties háboruban. Nem szabad, mert az iszákos ember, nemesak rosz hazafi, nem csak rosz munkás, nem csak rosz családtag, de vallástalan is és az iszákosság növekedésével szemlátomást növekedik a vallástalanság és az erkölcstelenség is és szemlátomást kevésbé bir jótékony hatalommal a hit és a papi vigasz.

Az iszákosság, a pálinka ellen tehát

A „SELMECZBÁNYAI HIRADÓ” TÁRCZAJA.

Búcsú nélkül.

Irma elmerengve áll a nehéz selyem függönyökkel félig eltakart ablakmelyedés széles levelű fikuszai és haragos zöld pálmái mögött és kibámul a zajos utcára.

Minden tavaszi fényben ragyog, minden örül a természet újajásületésének, mindenki mosolyog, csak az ő szivecskét borították el a bánat sötét felhői.

Kezében egy névjegyet forgat s olvassa a rá irt néhány szót, oly gyakran elolvasta már, fájó törzurásként hatott minden egyes szó lelkére, s lángoló betűkkel vésődött sajnó szívébe és mégis újra meg újra elolvasta: „Kedves barátom! Bocsáss meg, hogy elutazásom előtt már nem látogathattalak meg, s egyszersmind add át üdvözlételem szeretetreméltó kis növérednek. Ölel hived — Kazáry Ervin.”

Ennyi az egész és neki mégis mennyi sok, egy egész ragyogó, boldog, képzelt ábrándnak az összeomlása, egy szép álomnak a vége.

Kazáry Ervin a névjegy küldője, fivérének jóbarátja volt, naponta ott csevegett, ott bohós-

kodott, a kis Irmával a kandalló mellett, úgy mint egy fiatal férfi egy tizennégy-tizenöt éves leánykával szokott, a nélkül, hogy szívében egyebet, mint őszinte meleg barátságot érzelt volna a kis halvány, méla leányka iránt, a nélkül, hogy sejtette volna, milyen lángoló, önfeledt imádatával rajongja ez őt, az első szerelemnek tiszta, szűzies lángolásával körül.

Atyja és fivére sem sejték Irma titkolt szerelmét, természetesnek találták, hogy szereti Ervint, hogy örül ha jön, hiszen a szegény anyátlanul felnőtt leánykának alig volt más társasága, mint virágai, csaesogó madarai és fivére, Ákos kinek hideg, komoly gondolkozás módja oly elütő volt nővére ábrándos kedélyvilágától.

Gépiesen forgatja fehér ujjai között a sima névjegyet s vépiros ajkai halkán susogják a rá-irt nevet: Ervin!

Lehajtja fejét és finom, keskeny kezével végig simítja kellemtől sugárzó homlokát. Nagy fekete szemje lassan kúnyol telik meg és mint harmatessepp gördül az végig halvány arcán. — Való tehát, — susogja melázva, elment, elment a nélkül, hogy csak egy búcsú kézzsoritást, egy „Isten hozzád”-ot nyerhettem volna tőle, elment — búcsú nélkül. Istenem, s hogy szerettem én

azt az embert! Jobban mindennél jobban saját életemnél. Bohó kis leány, hogy is ringathattad magad oly csalóka álmokban, hogy te őt érdekléd, de hiszen — susogja tovább, mialatt a könnyek feltartóztatlanul folynak végig arcán — oly szeliden nézett reám mindig szép lélekteljes sötét szemével, oly gyakran mondta, hogy az egész nagy zajos városban csak is e kis szobában, az én kis szalonomban érzi jól magát, egész farsangon át egyetlen bálban sem volt, minden estétét itt töltötte és mégis... most vége mindennek, elment — búcsú nélkül.

Tekintetét, körül járta a kis szobában; minden zug, minden butordarab csak az eltávozottra emlékezteti. A fekete márvány kandalló előtt ott áll még most is a puha himzett támlájában hintaszék, itt szokott mindig ülni a felhőmlyan Ervin és hallgatta, mit Irma zongorán játszott, sokszor olyan bánatosan nézett maga elé, vagy a lángok szeszélyes lobogásába stílyeszté tekintetét; kitudja hová, kire gondolt akkor is? s mig Irma Chopin örökszép akkordjaiban, vagy egy-egy ábrándos magyar dal hangjaiban, némi szerelmi vallomását röpítte felé, addig a szép ifju lelkét, talán egy más kép foglalta le, gondolatait egy más alak népesíté be.

egyesült erővel kell küzdenie az államnak, az egyháznak és a társadalomnak. Ekkor lehet reményünk, hogy siker fogja kísérni azt a harezot, a mely a megváltás áldosságával fog birni a népre s a nemzetre ha siker és győzelem kíséri. δ,

Czinkórság.

Ha a rohamos fejlődés nyomán valamikor elér az emberiség a falanksz-rendszerű korszakhoz, — miként azt jelszünk: Madách is megjósolta, — mely nélkülözi ugyan az idealizmust, de a melyet az általános emberi boldogulás hideg korszakának hiszünk, akkor ama szerencsés utódaink bámullattal fognak rólunk megemlékezni, mint olyan esztelenekről, a kik világlétükben nem arra törekedtek, hogy földi létüket valahogyan s minden irányban megkönnyítsék, hanem (eltekintve attól, hogy még eszményekért is hevültek) ráérték drága idejüket czimek és rangok hajhászására is pazarolni. Ezek az utódaink szörnyen neveltségnek fogják látni hiúságunkat, sőt, hogy multságuk teljes legyen, még azt is tudni fogják, hogy a rang, és czinkórság veszedelmes járványa legkülönösebben Magyarországon dühöngött, még pedig éppen a XIX. század végén; a nagy találmányok idejében.

Hát ez, fájdalom, így is van. Im már el nem kerülhetjük sorsunkat: megémdemelt neveltség tárgyát fogjuk kezezni a remélhetőleg józanabb utókor előtt. Némileg e bajon segíthetni már csak úgy tudnánk, ha hirtelenben megváltoznánk, vagyis ha ezentul kárkoztatnánk azt, a mit tudja ég, micsoda győngyesség alapján idáig firsírozunk. Ily gyökeres megváltozást azonban egyhamar hiába is remélünk, hiszen tudva, hogy mi még jó sokáig őrni fogjuk az őrös czimek után való örületes hajszát.

Legyünk egy pillanatra prózaiak s akkor be kell ismerni mindnyájunknak, hogy a czimek anyagilag sem valának különösen hasznunkra, mivel a czim csak hiábavaló függelék, értékelen czafrang, a melyből megélni nem lehet. — Legyünk aztán egy kevésbé idealisak és ekkor megint azt kell észre vennünk, hogy a czimek még erkölcsileg sem emelnek bennünket, mert szomorúságos ember az, a ki csupán a czimeivel akar valaminek látszani. A czim nem emel bennünket magasra, nem lelkesít a szépre és jóra, — egyáltalán a czim egyenlő semmivel.

Amott, a kis rózsafa íróasztal mellett hány-szor lepte meg Irmát midőn a naplóját írta, hányszor kérte, hogy mutassa meg neki, őh be jó, hogy legalább az őrzőgő, lázas emlékeket, melyeket a kis leány egyetlen bizalmas barátjára, a napló titoktartó lapjaira bízott, melyeknek minden sora csak az imádott ifjúról beszélt, sohasem olvasta Ervin. Az íróasztalon egy fénykép áll, Irma fivére van levéve rajta Kazáry Ervinnel, csak így merte a kis leány oda helyezni, hiszen azt a másik piezi képet, melyet medallionjában visel a szíve fölött, nem látja senki, nem tudja senki, hogy Ákos fiókjából esente el egyszer, midőn fivére egy hetet Párisban töltött, ki kérdezné meg azt, mit visel nyakán, a kis fekete selyem zsinóron.

Most hosszan, hosszan elmereng az íróasztalon álló arcképen. Oly híven van találva Ervin. Ugyanazok a mélyen fekvő, melázó nagy szemek, az omló sötét haj, a kissé fölvetett széles száj s az a gondolkodó, el-elboruló magas homlok.

Irma szívét olyan végtelen bánat fogja el, úgy szeretné tőle megkérdezni, miért távozott így, úgy szeretné tudni hova, merre ment, hiszen már azt sem tudja merre küldje lelkének epedő

Ilyenformán megállapíthatjuk, hogy a czim és rang a régi idők lomtarába való, a muzeumba, a hol fejünket rázhatjuk fölőtte, mint tesszük azt a középkori kinzó eszközök láttára vagy az istenítéletek olvasásakor.

Eme sorainkkal nem monduk újságot; tudja ezt mindenki és talán helyeslik is sokan — elvből, de ezek bizonyosan fölgerjednének, ha másnap valamely alárendeltjük így szólítaná meg őket: „X. úr!” s elfelejtene hozzátenni a tekintetes vagy nagyságos titulust.

Ezt különben mi kevésbé hibáztatjuk, miután a főhiba ott van, hogy például a miniszterhez küldött kérévnyét alagha veszik figyelembe, ha nincs képen czimezve: „Nagyméltóságú miniszter Ur! Kegyelmes Uram!” stb. — Nem is merjük részletesebben piszkálni ezt a kényes dolgot, elég ez alkalommal a francziákra hivatkoznunk, kik a köztársasági elnökhöz írt kérévnyeknél ezt a megszólítást használják: Monsieur le President! (Elnök ur!). Semmi egyéb.

Mondjunk még többet is? ... Nem. Jobb lesz elhallgatni. Hanem uraim és hölgyeim! vigyók már egyszer odáig a dolgot, hogy mi magunk nevelhesünk ezeken a furcsaságokon, a mi minden esetre jobb, mintha rajtunk nevetnek a jövődöbeliek.

A „Gyermekbarát-Egylet“ közgyűlése.

A Gyermekbarát-Egylet f. év november 26-án rendkívüli közgyűlést tartott, tárgyai voltak: a Bernhardt Adolf elhalálása folytán megüresedett elnöki széknek betöltése és a városi tanács azon átirata fölötti határozat hozatala, hogy a létesítődő árva- és szeretetház czéljaira nem lenne-e hajlandó az egylet némi áldozatot hozni, esetleg vagyonát átadni azon kikötéssel, hogy az átadott összeg erejéig az árvahelyek fölötti rendelkezési jogot az egylet magának tartsa fön.

Sajnálattal tapasztaltuk, hogy a tagok és a meghívott közönség is a közgyűlésen nagyon esékely számmal volt képviselve, s épen azért nem hallgatjuk el a nevüket azoknak kik a jótékony-ság gyakorlatában mindég eljárnak, kik e város szegényeit árváit saját édes gyermekeiknek tekintik. Ott voltak: Farbak Istváné, Händel Vilmosné, Wágner Józsefné, Özv. Bernhardt Adolfné, Özv. Hajdu Béláné, Csányi Ottóné, Händel Vilmos, Platzer Ferencz, Dr. Stuller Gyula, Máday Aladár,

sőhajait, merre üzenjen neki a langyos szellőtől. Méla emmerengéséből fivére zavarta meg, ki gyöngédnen végig simítja puha, lazán kötött fürtjeit.

— Képzeld csak — szolt mosolyogva, — a rossz Ervin hova utazott el oly sietve, hogy még fölünk sem ért rá bucsut venni, azt se tudatva hova ment, ma hallottam meg hogy menyasszonyához utazott!

Irma halothalvány lett s on milyen jó volt az a sötétzöld lombozott fikus telep és azok a a nehéz selyem függönyök, hogy árnyba borították arcát s Ákos nem vette észre a gyilkoló kín éles kifejezését vonásain, melyet a szegény leányka érzett. Nem tudta, hogy pár szavával egy szép álomnak vetett örök véget, hogy ez az odavetelt pár mondat talán egy ifju élet tavaszát tarolta le mindörökre.

Gondatlanul fütőöröszve hagyta el nővérét, ki egyedül maradt, egyedül sajtó bánatával. Maga sem tudta mit érzett.

Valami végtelen kínos fájdalom szorította össze szívét, s önkénytelenül is az íróasztal elé lépett, leült a kis kerek székre s arcát kezébe temette.

Most már minden világos volt előtte tudta miért nem kereste fel Ervin a zajos multságokat, tudta miért töltötte minden estéjét fivére

Knezovits Adolf és még néhány az ügy iránt érdeklődő nem egyleti tag.

Dr. Stuller Gyula választmányi tag az ülést megnyitva, első helyen a hirtelen és oly váratlanul elhunyt elnök, Bernhardt Adolfról emlékezik meg a következő szép szavakban: Sulyos veszteség érte a gyermekbarát-egyletet, mert örökálmorrahunyt a gyermek szeretett buzgó elnöke, de társadalmi életünk is méltó tagját veszlette az elhunytban. Alig van a város területén jótékonyági egyesület, közművelődési vagy társaskör, melynek a megboldogult méltó és buzgó tagja nem lett volna. Örömmel, megnyugvással hallottuk mindenütt az ő szókimondó szavát; egyenes lelkével csak az igazságot tudta ő védeni.

Harangszó, imádság, szolozsma mind az Isten dicsérei, — mondja Jókai — de legjobban dicsérik az urat az emberi jöttek. Kiapadhatlan volt a megboldogult a jótékony-ság gyakorlatában senki sem szolgálta hűvebben a gyermekbarát-egylet céljait mint ő, hol neki mint elnöknek a jótékony-ság gyakorlatában vezérszerep jutott; az árvagyermek jajjai és könnyei eljutottak az ő melegen érző szívéig; segélyükre sietett, hogy az elzüllesztőd megmenesse, s hogy a társadalom használheto munkásaivá neveje őket. Majd mint jó hazafit méltatta a boldogultat Dr. Stuller, ki a szabadságharczont ideje alatt az első közzé sorakozott, kardot kötött, hogy saját vérvével áldozzon a haza oltárán, hogy része legyen neki is azon legszentebb jogok kivívásában, mely az édes magyar haza fiait, szabadabb, testvérekké, egyenlővé tette.

E város közönsége kiváló tevékenysége, becsületes munkássága és puritan jelleméért mindég nagy tiszteltetben tartotta Bernhardt tanácsot.

Most már csak emléket őrizzük a boldogultnak, de ezen emlék elpusztíthatatlan, mert szívünkbe van az vésvé; feledve nem lesz soha! E megemlékezés után kimondta a közgyűlés, hogy Bernhardt Adolf a Gyermekbarát-Egylet néhai elnökének emlékét jegyzőkönyvileg örökíti meg.

Ezután a közgyűlés az elnökválasztásra tért át és elnöknek egyhangulag Dr. Stuller Gyulát, alelnöknek egyhangulag Pauer Jánost választotta meg.

A város átiratára kimondotta a közgyűlés, hogy mindaddig, még az árva- és szeretetház föl nem épült és annak irányáról, működéséről a Gyermekbarát-Egylet nincsen kellőleg tájékozva céljai megvalósításához vagyonával hozzájárulni nem hajlandó. Egyelőre a szegény gyermekek segélyezésénél a régi uzust követi; kimondotta a

és az ő társaságában. Hiszen ő csak „kis leány“ a kire az a ragyogó, hódító, boldog és büszke bájos nő, Ervin menyasszonya nem lehetett féltékeny, a ki a szép ifjunak nem volt semmi, csak egy jó gyerek, egy kis barátó, a kivel, olyan jól ellehetett felegeni a hosszú téli estéket!

Még egyszer megnézte Kazáry arcképét rajongó tekintetével, melyben összes szerelme, csalódása, fájdalma, és a néma vád panaszhangja öszpontosult, még egyszer oda hajította lázasan lüktető homlokát a fénykép sima üveglapjához s aztán odaomlott az íróasztalra s zokogott hosszan, keservesen, mint csak egy fiatal lány tud zokogni, a ki minden ábrándját, minden álmát, minden reményét sirba temette.

Az akonyuló nap végsugarai oda vetődtek a szép halavány gyermek arczára „idegesen remegő“ ajkaira, melyek a lemondás a végtelen keserv hangján csak két szócskát tudtak még susogni, két rövid szót, melyben azonban az ifju szív összes boldogtalansága, összes bánata benne foglaltatott: *búcsu nélkül*. . .

Ange Piton.

rendkívüli közgyűlés, hogy 4 gyermeket jövőre is állandóan segélyez és a karácsonyi ünnepekre 40 szegény iskolás gyermeket teljesen fölruház.

Vajha ezen igazán nemes missziót teljesítő humanus egyesület a nagy közönség részéről több támogatásnak örvendene, s új tagok belépésével a szegény gyermekek segélyezése nagyobb mérvet öltene; hiszen méltóbb könyörületesebb cselekedetet alig gyakorolhatunk, mintha fillereinkkel megmentjük az elzüllesnek induló gyermeket a hazának a társadalomnak. Az évi rendes tagsági díj 60 kr. oly csekély, hogy mindenki könnyen nélkülözheti azt, s a Gyermekekért-Egyet célját elmozdítja, s a szegény gyermekügyet városunk területén egy lépéssel előbbre viszi.

HIREK.

— **Kinevezés.** Banmerth Károly kir. főmérnök és az itteni zuzómű felügyelője bányatanácsossá lépett elő s a felsőbbnyai bányahivatal vezetésével bízott meg. Örömmel vesszük ugyan a megérdemelt előléptetés hírért, sajnáljuk azonban, hogy ez által társadalmi életünk egyik rokon-szenves alakját veszti el, akit sokáig fogunk nélkülözni. Ugy halljuk, hogy a távozásával megüresedő felügyelői állásra Veres József kir. főmérnök fog kinevezetlani Nagybányáról.

— **Áthelyezés.** A m. kir. posta és táviró igazgatóság Hoffman Erzsébet kisasszonyt, posta és táviró kiadót, Esztergomba helyezte át. A postánkra és közönségünkre nézve veszteség ez áthelyezés, mert a kisasszony egyike a legpontosabb és legelőzékenyebb hivatalnokoknak. Helyébe Budapestről Matos Jenő posta és táviró kiadó helyeztetett ide.

— **Közjegyző helyettesítés.** A Valkovics Károly halálával megüresedett közjegyzői állásra, addig is a míg az véglegesen betöltetnek, a budapesti kir. közjegyzői kamara az igazságügyminiszterium hozzájárulásával Szily Ferencz dr. kir. közjegyző jelöltet küldte ki helyettesként, aki a napokban meg is érkezett s Erdély Gyula kir. aljárásíró közbenjöttével most veszi át a közjegyzői iratokat.

— **Az Emlék-Lapok** a jövő hét elején meg fog jelenni. Pár nappal később fog megjelenni ugyan az ígért időnél, a késedelemnek az oka azonban az, hogy az ígért és tervezett terjedelemlenél jóval, kétszer nagyobb lesz. Főkérdjüket azokat, akik a gyűjtőiket még nem küldték be, sziveskedjenek azokat e hét végeig okvetlen beküldeni, mivel a megjelenés után, esakis boltban lesz kapható a mű, s a bolti ár pedig az előfizetési árnál magasabb lesz.

— **Meghívó.** „A nyaralókat építő részvénytársaság Selmezbányán *f. évi december hó 11-én délután 5 órakor* a városház tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgya: a részvénytársaság által eszközölt építkezésektől eredt tartozások miképen törleszthetése, illetve e részben az igazgatóság javaslata az eredeti 10.000 frt. részvénytekre felemelésé iránt. Ezen rendkívüli közgyűlésre a részvényesek ezennel tisztelettel meghívtnak azon kérelemmel, hogy a nyaralótelep érdekében lehetőleg teljes számmal megjelenni sziveskedjenek. Selmezbányán 1899. évi november hó 27-én. *Az igazgatóság.*”

— **Táncztanítás.** Szőlősi bácsi, a mi régi-táncztanítók jövő hó 1-én megkezdli rendes évi táncztanítási tanfolyamát a Zsemberi tereben. Ajánljuk a szülőknék figyelmébe, akik különben tapasztalatból tudják, hogy az öreg ur a legjobb mestere Tersichore kecses művészetének, a táncznak.

— **Távozó rajztanár.** Zsitvay János a katólikus nagygyimnásium jeles rajztanára, a jeles festőművész és illusztrátor mint sajnálattal érte-

sülünk, itt akarja hagyni Selmezbányát s egyik főváros előkelő középiskolához pályázott. Értjük ugyan azt, hogy tehetsége más, nagyobb teret kíván, s az ő érdekében kívánjuk is, hogy telték be szándéka, mindazonáltal öszintén sajnáljuk ha itt hagy minket, mert távozása határozottan nagy veszteség Selmezbányára nézve.

— **Kanyaró Hodrusbányán.** A kanyaró Hodrusbányán a mult heten járványyszerileg s oly mérvben lépett fel, hogy egy hét alatt negyvenen felül betegedtek meg. Sós Antal dr. odavaló orvos a betegség terjedésének megakadályozása czéljából az iskolák bezárását javasolta.

— **A kereskedelmi és iparkamara** e havi rendes kögyűlését folyó hó 28-án tartotta meg Besztercebányán.

— **Hová lett a víz?** A római vízvezeték munkálatai már pár hét óta be vannak fejezve, és ugyanannyi idő óta élvezi a felsőrómai nép a vizet dusan öntő kis kutaknak áldott nedvét. A mű tervezője és vállalkozó építész örömmel láttak hogy reményen felül jól sikerült a mű mert víz van kvantum szatisz a mult heten be is jelentették, a város polgármesterénél, hogy a vízvezeték teljesen keszen van s az annak rendjelmódja szerint átvehető. Összehivatott a szakértő bizottság s annak tagjai a vasárnapi szép időben felrándultak a Rónára a vízműnek megvizsgálása és átvétele végett. Ámde ki írhatná le a csodát, a kis vasszörnyek, a kutaszkák a bizottság előtt nem akarták produkálni magukat s hiába volt minden próbálgatás, a víz nem jött öblös torkukból. Mit volt mit tenni: a bizottság konstatálta hogy a vízvezeték készen van, a kutak is állanak, de vizet nem akarnak szolgáltatni. A vállalkozó azonban nem érte be ezzel, hanem kutatni kezdte, hogy mi lehet az oka, hogy a kutak ekkora szégyent hoztak fejére a bizottság előtt és sikerült is megtudnia, hogy a vizet a viztartóból, a mely a két kutat táplálja, a szomszjas római lakosok vasárnap elhordták, mert abban a hiszemben voltak a jámborok, hogy a bizottság élvezzi a vizüket s beszünteti a vízvezeteket. A vízműnek rendes elkészítéséről később mégis meggyőződést szereztek a szakértők, mert a míg a nyaraló vendéglőjében a pompás ebédet fogyasztották gyűlt annyi víz a viztartóba, hogy az egyik kut, a mely kisebb vízműnyomásra is szolgálhatja a vizet, megmutatta a tudományát s csak úgy üntötte magából a kristály tiszta, habzó hideg vizet, bizonyosságul annak, hogy jól meg van csinálva a római vízvezeték.

— **Öreg ember, nem vén ember.** Kadlec Márton volt katonai zenekar vezető 74 éves ugyan, e szép életkorának dacára azonban korántsem érzi magát vénnek s a napokban kötött házasságot Szlancsik Katalinnal. Boldogságot kívánunk a ritka frigyhez.

— **Akadémiai vadászat.** Folyó évi nov. hó 18-án az akad. hivatalos vadászat a Selmezbányán sz. kir város tulajdonát képező s az akadémia által bérelt területen — és pedig a béalabányai ezüstkőhoz, s a béalabányai vasuti állomás feletti erdőrészekben tartatott meg. Egész nap kellemes, derült és szélesenedes idő volt. Összesen négy hajtás eszközöltetett, s mind a négy kizárólag hajtókkal hajtatott meg. Az első hajtásból mindjárt a felállítás alkalmával egy erős őzbak és két drb. őzsuta tört ki, s ugyanitt a hajtók egy drb. rókát és néhány császármadarat vertek fel. Cső elé azonban e vadak közül egyszem került. A második hajtásban egy őzbak és néhány császármadar veretett fel. Cső elé az őzbak s egy drb. császármadar került, s szerencsésen el is hibáztattak. A harmadik hajtás egy czéllőrészes erdőrészen volt. E hajtásban öt drb. róka hajtatott a vadász vonal felé, s mind az öt cső elé is került. Kettő közülök el is esett, 3 drb. megsérteztett. Az egyik rókát Terray Gyula, a másikat pedig Party József III. éves erd. akad.

hallgatók löttek. A negyedik hajtásban egy drb. róka, egy drb. nyul és egy császármadar veretett fel, a sűrű gyommal benőtt vagásban azonban elhibáztattak. A vadászatot Horváth Sándor és Pisó János III. éves erd. akad. hallgatók rendezték. Érdekes éppen a béalabányai területen a rókák szerlelti elszaporodása. Mult évben a hajtóvadászaton 4 drb. ez idén 3 drb. róka esett e területen lővés által, a mult tél folyamán pedig megérzés által mintegy 10 drb. pusztított ki, s ezek szerint nem is lehet csodálkozni ha e határban nyul alig, apró szárnyas vad pedig szintén nagyon szörványosan található.

— **A rendőrbjelentési hivatal** 1900. évi januárius hó 1-én kezd meg működését. Ezen hivatal, mint a rendőrkapitányi hivatal egyik osztálya a magasház I. emeletén lesz elhelyezve, ugyanitt fognak vezetetni az iparügyi nyilvántartások is és fognak kiállítani a munka és eselédkönyvek, igazolási jegyek, házalókönyvek stb. Mai számunk hivatalos részében egész terjedelmében közöljük az 1879. évi XXVIII. t.-czikket és ezen törvényt Selmezbányán életbelepítő belügyminiszteri rendeletet. Az alapösszeírások f. évi december hónapban kezdődnek és figyelméletjük a közönséget, hogy a bejelentési lapokat kellő időben és pontosan töltsék ki, mert a mulasztókat érzékeny börtetéssel sújti a törvény. Az idevonatkozó összes rendelkezések magyar és tót nyelven lesznek kinyomatva és minden egyes háztulajdonosnak és érdekeltnék kézbesítve. A részletekről, lapunk legközelebbi számában fogunk tárgyalni.

— **Megfagyott ember.** Makács István vihnyei bányamunkás e hó 25-én, szombaton este alaposan bepálinkázott Hodrusbányán s így ellátva magát hazafelé indult Vihnyére. A vöröskuti hegyen azonban, ahol tudvalevőleg ilyenkor nagyon mérges szelek fújnak, tán a hideg elől akarván menekülni egy árokban húzta meg magát. Vesztere azonban mert elaludott s többé nem is ébredt föl: megfagyott. Vasárnap találták meg hozzátartozói kik keresésére indultak. Halálát ugyan közvetlen a hideg okozta, de közvetve feltétlenül a pálinka ez a többszörös gyilkos ital.

— **Utolsó nap.** Holnap van az utolsó nap arra, hogy a városunkban tartozkó idegen állításkötelesek jelentkezzenek. Főhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy a holnapni nap folyamán még jelentkezzenek, mivel azután már nem fogadják el a katonaugyosztály a jelentkezést s a mulasztókra pedig büntetést szab ki a törvény.

— **Szerencsétlenség a bányában.** Foltán Pál bányács folyó hó 28-án délután az Istenáldás táró bányatelepen a Máriaaknában egy padozat készítése közben husz méter mélységbe esett le s életveszélyes sérülést szenvedett. Esmélelten állapotban szállított a bányászkorházba.

— **Elmebeteg gyermek.** Nemesok József tíz éves béalabányai fiúcska a mult heten a rendőrségnél katonának akart beállani. Egyébképen is zavart levén a fiúcska beszédjé, megfigyelés végett a korházba szállítottott, ahol konstatálták, hogy a gyermek elmebeli állapota nem rendes ugyan, de azért nem közveszélyes s azért átadták szüleinek. Hova jutunk, ha már a gyermekek is kezdenek megőrülni.

— **Értesítés a postáról.** Majdnem hetenkint van alkalmunk egy-egy jó hírrel szolgálni a nagy közönségnek, mely hírek posta hivatalunknak a közönség érdekében való fejlesztéséről szólnak. Most megint egy a közönség érdekében hozott újításról értesülünk, a mely újítás szintén nagyon kedvező. A budapesti m. kir. posta és táviró igazgatóság ugyanis a posta főnök fölterjesztésére úgy intézkedett, hogy folyó évi december hó 1-től kezdődőleg a Garamberencze Selmezbánya 7466. számú vonat kalauza közvetítésével levérovatolás rendeztetett be Selmezbánya részére Budapest főpostáról. E közvetlen levélzárlatban a Budapest d. u. 3 óráig feladott, valamint Bpestre dél-

ben érkező mozgóposták által Budapest főpostára irányított, és Selmezbányára szóló levélpóstaiküldemények lesznek elhelyezve. Selmezbányára ez a zárlat másnap délelőtt 9. óra 25 perckor érkezik a pósta hivatalba, honnan az érkeztet levélpósta anyag még az nap délelőtt kézbesítve lesz, az ez alkalomból berendezett külön vagyis második kézbesítő járathat. Azt hiszük nem túlzotunk, mikor nagyon kedvezőnek jeleztük az újítást, mert ez valóban annyira előnyös a hogy reményleni sem mertük. Ezzel kapcsolatban tudatjuk a közönséggel, hogy a pénztalványok háznál való kifizetésének rendszere nem ez év december 1-től, hanem jövő év februárius hó 1-től kezdve lép életbe, mivel az új rendszer személy szaporítást kíván, amit februárig nem eszközölhet az igazgatóság. Szívesen várunk s elismeréssel vagyunk egy n postai igazgatóság mint a pósta főnöke iránt.

— **Rab madarak.** Rosz szokása nagyon a mi népünknek a madarak fogdosása és pusztítása. Naponta látni itt is ott is a félre eső házak közelében lépvesszőket, kalitkákat s más madár, fogó készülékeket, melyeknek az a hivatásuk, hogy a szegény madárkakat rabságba ejtsék. A törvény szigoruan tiltja különösen az énekes madarak fogdosását s a rendőrség szigoruan is végrehajtja a törvényt ám de azok, akik elég rosz szívűek, a természet e kis dalosait rabul ejteni, ravaszok is és sokszor kikerül a rendőrség figyelmét. Felkérjük a nagy közönséget, hogy a madarak fogdosásának megakadályozásában legyen segélyére a hatóságnak s legyen védelmére az ártatlan kis állatkáknak s jelentse fel kimélet nélkül azokat akik a madarak pusztításában lelik bűnös kedvüket

— **Tilalom a vadak eladását illetőleg.** A vadak adás-vevése nálunk fordulnak elő esetek, midőn az eladó a vadak jogos szerzését nem képesek az előírt szabályszerű igazolvánnyal bizonyítani. Alkalomszerűen tartjuk tehát most a vadászat legkedvezőbb idejében feljuitani s különösen a vidéki közönség figyelmébe ajánlani a belügyminiszter által még 1895. évben kiadott s a legszélesebb körben közzé is tett azon rendeletet, mely a vadak mikénti eladását szabályozza. E rendelet — szigorú büntetés terhe alatt — előszabja, hogy a vadak elárúsítása vagy szállítása csakis a vadászterület tulajdonosa vagy bérelőjének, avagy ezek megbízottjának az illetékes községi előljáróság által láttamozandó bizonyítványa mellett történhetik. Ezen igazolvány a vadhoz füzendő és vásárló van szállítónak a vaddal együtt átadandó, vásárló által pedig a vad elhasználság megörzendő. Tömeges eladásnál — a darabszám feltüntetése mellett — egy igazolvány is elégséges. Folytatólag el van rendelve, hogy a vásárló csakis igazolvánnyal ellátott vadat vehet meg, hatósági ellenőrzés alatt álló vendéglők, kocsimák és üzletek tulajdonosai pedig kötelesek jelen intézkedés ellen vétő vadelárúsítókat a vad beadása mellett az I. foku hatósághoz bejelenteni. Végül meghatyatik a községi előljáróságnak, hogy kizárólag vadászterületbérő és jogos tulajdonos avagy megbízott igazolványait láttamozza. Jelen intézkedés megszegése 100 forintig terjedhet s a vad elkobzása mellett elzárásra átváltoztatható pénzbüntetéssel büntetettik.

— **Nagyot hallók figyelmébe.** Egy dugzagdó nő, akit dr. Nicholson művész fűldobjával a nagyot hallástól és fűlzugástól megmentett Nicholson intézetének 20000 márká ajándékot adott, oly czélzattal, hogy az olyan süket és nehezen halló szegények, akik nem képesek e mű fűldobokat megszerezni, ingyen kaphassanak segítséget kellemetlen betegségük ellen. Az ez iránti megkeresések a következő címre küldendők: Nicholson C. D. Z. intézete, „Longott,* Gunersburg, London, W. Anglia.

— **„A Károly-kaszárnya titkai“** czimen új regény kezdődik most a „Budapest“ képes politikai napilapban. Tárgya az 1848/49-iki szabad-

ságharc és a rákövetkező szomorú korszakból van merítve. Hasonló irányú regényekkel a „Budapest“ már sokszor keltelt felűnést, „A Károly-kaszárnya titkai“ azonban, melyekről a mostani nemzedék is hallott egyetmást, érdekességével feltűmulja az összes eddig megjelenteket. A december elsején belépő új elűzetők már megkapják a regényt kezdettől fogva. A „Budapest“ előfizetési ára havonként 1 frt. Kiadóhivatala Budapest, IV., Sarkantyus-u. 3 szám.

— **Modern berendezésű fűszerűzet.** Eichel Sándor utoda Gaiger Márk a kisvártéren a haladó kor kívánalmainak megfelelő fűszerűzetet rendezett be. Az új űzet megnyitását a hirdetések közt tudatja a törekvő kereskedő czég.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Reklám a temetőben.** Az amerikai reklám még a holtak birodalmát sem kiméli meg, s az elűkötözöttek emlékének szánt sírkövek is az elűk érdekeit szolgálják. A new-yorki temető egyik sírkövének példaként a következő felírás olvasható: Itt nyugszik Adrianna Bayton, a Fő-utca 24. szám alatt lakó Jaekes Bayton kovács felesége. E sír vaskorlátját a mélyen megsomorodott férj saját műhelyében készítette. New-York temetőjének síremlékei közt találjuk a következő felírású sírkövet is: Itt nyugszik John Smith, a ki egy Czolt-féle hatlűvetű revolverrel (kapható; Boulevard 33 szám.) saját kezével oltotta ki életét. Kitűnő gyártmány, erre a czélra mindenkinek ajánlhatom.

— **A mész-szag eltűntetése.** Sokak előtt nagyon kellemetlen az ujonnan meszelt szobákban érezhető mész-szag. Ezt azonban könnyen el lehet tűntetni úgy, ha az ilyen szobában pedig faszenet állítunk be, az ajtókat ablakokat pedig szorosan elzárjuk. Midőn gondoljuk, hogy a szén elhamvadt, akkor jól kiszellűztetjük a szobát, mely ekkora már a kellemetlen szagtól megszabadult.

— **A tuberkulózis és a tej.** A legújabb vizsgálatok kiderítették, hogy a tuberkulózis elterjedésére a tej még sokkal végtesebb hatást gyakorolhat, mint eddig föltételezték. A tej ugyanis már akkor fertőzve van a tuberkulózis bacillusával, a mikor a tűdűvésznek még csak győnge esirái mutatkoznak a tehén szervezetében. E körűlmény megkötözöttetelű óvatosságot tesz köteleességünk, nevezetesen pedig arra figyelmeztet, hogy forralatlan tejet semmi körűlmények között sem szabad inni.

— **Elfűstölt milliók.** A dohányzók évről-évre szaporodása arányában növekszik az elfogyasztott dohány mennyisége, 1898-ban fél millió frttal több dohányt adtak el, mint 1897-ben és 1899 első 7 hónapjában már is egy fél millióval több a dohányfogyasztás, mint 1898-ban. Főképpen a cigaretták fogyasztása növekszik, ezekből is az egy és félkrajczáros cigaretták fogyasztása, a mi arra enged következtetni, hogy a dohányzás szenvedélye erősen terjed a gyermekek körében is. A dohányjűvedéki központi igazgatóság jelenlése szerint ez év első hét hónapjában összesen 28,988,566 frt 36 krajczár értékű dohányt fogyasztottak Magyarországon.

— **A burgonya téli eltartásáról.** Általános a panasz, hogy a krumpli legnagyobb része elromlik. Egy tapasztalt gazda a burgonya téli elhelyezésére a következő tanácsokat adja: Mindenek előtt a megsérült burgonyákat az egészségeseektől külön kell választani. Az egészséges burgonyát, melyet egész télen főzésre használunk, pinczébe vagy gűdűrbe kell helyeznünk következőkép: Alul tesznek 5 cm. vastagságú fahamurétet, erre jön a krumpli egy láb vastagon, ennek teleje be lesz hintve 2 cm. vastagon fahamuval és az úgy folytatódik addig, míg a burgonya mennyiség tart; a harmadik s a többi rétegeknél azonban csak 1 cm. vastagságú hamut szórunk el. Az így elkészített krumplikrácoknak egész felűletét

újbol hamuval beszőrjük. Ilyen eljárás mellett a burgonya az újig eláll, nem eszűrés és nem rothad meg, izét megtartja. Az űltetésre szánt burgonyánál kevesebb hamu kell, a kezelés pedig a következő; Kiválasztjuk a közép nagyságú burgonyát, a melyek az űltetésre legalkalmasabbak és száraz pinczébe vagy kint szerűs kertben minden gűdűrás nélkül egyszerűen a földre rakjuk a burgonyát olyformán, hogy az alját megterítjük 3 cm. vastagon hamuval, erre jön a krumpli 1 láb vastagon, ezt vékonyan beszőrjük hamuval olyformán, hogy jó erősen nekvágjuk, hogy a hízagok közé beverűdjék. Ezt addig folytatjuk, míg a burgonya kaza 1 méter magasságot el nem ért. A kaza tetjét behintjük hamuval és száraz szalmával jó vastagon betakarjuk, a mely czélra a rozsszalma a legjobb. Szűlelűt minden méterre egyet-egyet jűszűnk, de nem felfelű állitva, hanem részűtosan, ez esetben az esű, ha szűlelű jű is nem vágűdik bele a szűlelűbe és a burgonya nem nedvesedűk át.

IRODALOM.

— **Nagy Sándor (Alexandros) sarkophagja.** Konstantinápolyban őrzik világbirű Sándor sarkophagját. A monumentális munka egyik legkiválóbb remeke az ő-kori szobrászatnak. Négy oldalán harci és vadászati jelenetek vannak kifaragva. Lovas alakok csatája: egyik haladokulva bukkik le mójnűrűl; a másik rettenetes bosszűllű űtesre készül. Egy gyalogos feltűrdre ereszkedű rűpiti el utolsó nyilát. Oly elevenek, oly mozgalmask ezek az alakok, mintha maga az élet dermedt volna meg egy pillanathban. A vadászati jeleneten a haladkűl szarvas vűgűs kűzdelme, az orozslán támadása a paripára oly finomnan, oly művészű kézzel vannak alkotva, mintha a renaissance legnagyobb mestere teremtette volna űket az ihlet pillanatában. A jelenetek a haut relief művészet legszűbb alkotásai közül valók, E fejedelmi disűz koporsűban pihent az a por mely a mig ember volt, Nagy Sándor világhires nevű viselte. Esűnkbe jut Shakespeare *Hamletje*, ki a temetőben járva, elborul a halál képe előtt s az elműlás gondolata bnrul lelkere:

Fejedelmi Caesar, ha föld rűge lett,
Lyukat tűm, hogy kizárja a szűlet.
Őh, hogy ki a viláგ fűlelme volt;
E sár — most a repedű falon a fűlt.

Műlységes és boros gondolat. Kérdés, a melynek megfűjtése nincs, csak tűprengheni rajta, kiterhetni elűle, s vűge mindig a csűggedt vallomás, a mit a dán királyfi mond Horatiúnak. „Több dűlgek vannak földűn és egen, Horatio mintsem bölcselmetek felfogni képes.“ Nagy Sándor életűrűl, földi pályája munkásságáról szűl a Nagy Képes Világtűrténet most megjelent 45. fűzete, mely remek reproductiókban mutatja be sarkophagjának művészű faragványait. Az egész munkát szerkeszti Marczali Henrik, egyet. tanár, a gűrűgűkrűl szűlű kűtet szerzűte dr. Gyomai Gyula akadémikus. Egy-egy kűtűt ára diszes fűl-bűrkűtésben 8 frt; fűzetenként is kapható 30 krjával. Megjelen mineen hűten egy fűzet. Kapható a kiadkűrnál (Révai Testvűrek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., űllűli ut 18.) s minden hazai könyvkeresedűs űtűjan.

Haszonbérlet.

A Geramb János Jűzsef-fűle bányaegetlet tulajdonát képezű és Alsű-Hámor közszűben a „Szandrik“ ezűstűru-gyárral szemben levű

vendéglű (kaszinű)

1900-ik evű január hó 1-ével haszonbérbe adatik. Felvilágosítással szűlgál a Szandrik ezűstűru-gyár igazgatűsága Alsű-Hámorban.

HIVATALOS RÉSZ.

9849/1899. szám.

Hirdetmény!

Tudatom az érdekeltekkel, hogy az ipolysági pénzügyőri biztos az italmérsi illeték megszabására vonatkozó összeírásai jegyzékeket megküldötte s azok Selmezbánya, Banka és F.-Róna városrészekre vonatkozólag a városi főjegyző hivatalos helyiségében, a többi városrészekre vonatkozólag pedig az illető külterpai rendőrbiztosok hivatalos helyiségében 8 napra közzemlére kitéve van, mely idő alatt az összeírásai jegyzékeket az érdekeltek megtekinthetik s azokra észrevételeiket is megnyújthatják.

Selmezbányán, 1899. évi november hé 28.

Sztinyai József
kir. tanácsos polgármester.

Szélaknai m. kir. bányahivatal Hegybányán.
1899 évi 2556 szám.

Tekintetes Városi Tanácsnak Selmezbányán.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium folyó évi november hó 12-ről 92332 sz. alatt kelt magas leiratával megengedni méltoztatott, hogy a vezetéstink alatt álló Pachertaró bányatelep elnevezése az összes tárók és folyósók nevének országban hagyása mellett „Erzsébetakna”-ra illőleg Zsigmondaknával egyetemben „Erzsébet és Zsigmondakna egyesített bányául”-re változtassék, miről szíves tudomásul vételt végett szerencsénk van tisztelettel értesíteni.

Szélaknán 1899 évi november hó 19-én.

M. kir. bányahivatal.
Martiny, s. k.

104,021
1899 b. ü. min. számhoz.

A pestis betegség ismertetése.

1. A pestis ragadós betegség, mely az által támad, hogy egy bizonyos betegséget okozó csirra (a pestis bacillus) bejut az emberi testbe.

2. A pestis lázas betegség, melynél a láz vagy hirtelen, vagy rövid ideig tartó általános rosszullét után lép fel mely a megbetegülés 3—5-ik napján legfőbbzör halállal végződik, a belőle felgyógyultaknál pedig különféle enyhébb, vagy súlyosabb utóbajokat hagy maga után. Pestis betegknél szembeszökő az érveres vagy szaporasága, a vérerek feszülésének elernyedése, mire csakhamar nagyfokú gyengeség és részvétlenség következik. A pestis betegségeknek a fertőzés helye és mérvé szerint, többféle alakja van. Leggyakoribb a mirigyos pestis, melynél jellemző a zombhajlásban, a hónaljban vagy a nyakon levő egy vagy több nyirok-mirigy fájdalmas megduzzadása. Ennél az alaknál a betegség tetőfokát legelőbbnyire már az első napon elérli.

A betegség további lefolyásában rendszerint vérkiömlések mutatkoznak a nyálkahártyákban (vérzivés, fekete-barna anyagok kiürülése, hánys és széklet útján), ritkábban a bőrben. Ha a beteg a betegség első napjain meg nem hal, akkor a mirigydagaszt elgnyesedhetik vagy el is oszthat. — A pestis betegség másik alakjánál a bőrön valahol hólyagocskák támad, melyből néha tenyérnyi nagyságú szövetpusztulásra vezető fekély, a pestis-fekély fejlődik. A betegség lefolyása ennél az alaknál valamivel enyhébb, mint a mirigyos pestisnél. A tüdő pestis épolly alakban jelentkezik, mint valamely hirtelen kezdődő tüdőgyulladás; — ez az alak majdnem kivétel nélkül halálos. Az ilyen betegek köpetében számtalan pestis bacillus van. Oly egyének, a kik a tüdő idült betegségeiben, különösen tüdővészben szenvednek, kiválólag hajlamosítottak a pestis betegség ezen alakjára.

A tüdőbe helyezkedett betegség a tüdőszövet elpusztulására, nagyfokú tüdővérzésre és végül ütszőködszere vezet. (Ezt nevezték a középkorban „fekete halálnak.”)

Némely kutatók a pestis betegségeknek egy negyedik alakját, által pestist is észlelték; úgy mondják, hogy ennél fekélyesedést támad a gyomor és a belek nyálkahártyáján és hogy a betegség úgy jelenik meg, mint valami súlyos hasi hagymáz.

A betegség mindezen alakjainak amugy is rosszindulatú volta, már kezdetben is nagyban fokozódhatik a fertőzésnek az egész szervezetre való kiterjedése által, úgy hogy általános vérmér-

gezés (sepsis) jelenségei között már néhány óra múlva bekövetkezik a halál.

A felsorolt súlyos alakokon kívül vannak a pestis betegségeknek — ha ritkán is — könnyű alakjai, melyek alig észrevehető általános és helybeli tünetekkel jelentkeznek és rendszerint kedvezően folynak le.

3. A pestis betegséget okozó fertőző anyag a vérben, a nyirokmirigyek nedvében és szöveteiben, a pestises hólyagocskák és fekélyben, — tüdő pestisnél a nyálban és köpetben van, ritkábban a betegek vizeletében és béltürelkeiben; — ezekből átvihető más személyekre, valamint némely állatokra, mint patkányokra, egerekre és eljuthat különféle tárgyakra, a melyekkel azután el is hurcolható. Ily tárgyak pld. a ruházat, ágynemű, rongyok, gyapju, szőnyegek, szőrök és haj, nyers bőrök s hasonlók; — sőt étel és italneműek is közvetítik itt-ott a fertőzést.

4. A fertőző anyag leggyakrabban úgy jut az emberre és az iránta főgékony állatokra, hogy valamely észre nem vett, vagy figyelemre sem méltatolt kis bőszerűlenség, például szúrások, karcok, lehorzsolások át vagy pestis beteg emberről vagy állatról származó rovarok csipése útján kerül a keringő vérbe. — de ugys átvihető a fertőző anyag, ha porral belelegzi avagy étellel, itallal szájába veszi az ember.

Tüdő pestisnél a betegnek bacillusok millióit tartalmazó köpetje közvetíti a fertőző anyag átvitelét személyről-személyre.

5. Egyik helyről, másira úgy jut el a pestis: a) ha olyanok viszik el, akik csak könnyű pestis betegségben szenvednek vagy akik lábadozók;

b) ha pestis betegnek kellőképpen nem fertőtlenített tárgyaiban, ruháiban, ágyneműin s egyéb holmiján vitetik el;

c) ha hajókban vagy egyébként szállított, vagy önként vándorló emberek vagy patkányok viszik el magukkal; sőt az ily állatokon tartózkodó parasita rovarok, vagy egerek, patkányok ürülékai, esetleg holttestei is közvetítik a betegség tova hurcolását.

69087 szám.

V. b. ü. 99.

Selmeccz- és Belabánya sz. kir. és bánya városok közönségének.

Helyben.

Az 1879. évi XXVIII. törvényben körül írt bejelentési kötelezettséget Selmeccz-Belabánya városra nézve, a helyi viszonyoknak megfelelő követező módosításokkal kiterjesztem:

1. a bejelentési hivatal a rendőrkapitányi hivatal kiegészítő részét képezi és azt a nyilvántartó vezető a főkapitány által szükség szerint beosztandó más rendőrtisztviselővel és díjnokkal, a főkapitány ellenőrzése mellett, az állami anyakönyvvezető a halálzási és születési eseteket rövid uton közlik a nyilvántartóval, a bejegyzések pontos és lelkiismeretes teljes teljesítéséért a nyilvántartó felelős a Selmeccz-Belabánya belvárosi lakosok a bejelentési lapokat a bejelentési hivatalban adják át közvetlenül, még ellenben a külterpai (Belabánya, Hodrusbánya, Steffultó, Banka és Felső-Fuchsloch) lakosok a bejelentési lapokat az illető külterpai rendőrbiztosoknak adják át, kik azokat azonnal a legközelebbi póstával beszovaltatni felelőségre terhe mellett kötelesek; a kihágások felett ítél: I. fokban a rendőrfőkapitány vagy helyettese, II. fokban a közigazgatási bizottság és III. fokban a m. kir. Belügyminiszter.

Együttal a város úrvényhatósági bizottságának, mult évi október hó 11-én tartott közgyűlésében 289. sz. a hozott ebbsli határozatot, mellyel a rendőri bejelentési hivatal vezetésére egy évi 600 frt, fizetéssel, 150 frt lapkénzzel és 24 köbméter keménytűzi fa járandósággal javadalmazott és a városi nyisdíjkötelekbe tartozó nyilvántartó rendőri tisztviselő állás szervezetelt, a fennforgó indokokból jóváhagyom.

Miről a város közönségét a f. évi május hó 12-én 3771. sz. a kelt tanács felterjesztés csatolmányának visszaküldésével, megfelelő eljárás végett azzal értesítem, hogy a bejelentési intézmények életbeletetéséről hozzám annak idején jelentést tegyen.

Budapestben, 1899. évi szeptember hó 7-én.

a miniszter helyett:

Széli Ignác sz. k.
államtitkár.

1879. XXVIII. évi Törvényczikk

a rendőri bejelentési intézménynek Budapest fővárosban életbeletetéséről.

(Szentelést nyert 1879. évi május hó 31-én. Kihirdetett az országgyűlés mindkét házában 1879. évi június hó 4-én.)

1. §.

Budapest főváros lakosai, nemkülönbön a területén tartozkó idegenek lak- és tartozkódási helyeinek nyilvántarthatása tekintetéből, a rendőri bejelentés kötelezettsége a főváros összes bel- és külterleire nézve kimondatik.

2. §.

E bejelentési kötelezettség minden bel- és kiköltözésre, a lak- és tartozkódási helynek minden változtatására kiterjed.

Kivétel csak a jelen törvény 3. és 4. §§-aiban megállapított esetek képeznek.

3. §.

A bejelentést teljesíteni köteles:

1. a háztulajdonos vagy annak megbízottja:

a) önmagára s a háztartásához tartozó személyekre és általában mindazokra nézve, kiket házába, udvarába, kertjébe, általában bel- vagy külterkére, nappali vagy éji szállásra, díjrt vagy díjtalanul, csak 24 órára is befogad, kivéve ha a befogadottnak Budapesten más bejelentett rendes lakása van;

b) bérőltre és azok háztartásához tartozó személyekre a bérőli al- vagy ágybérőltre és ezek hozzátartozóira nézve annyiban, a mennyiben ezen személyek a bérőlvel egyszerre bel- vagy kiköltöztek;

2. a bérőli vagy annak megbízottja, vagy az, ki bármely czimen magán- vagy középületben lakik;

a) a háztartáshoz tartozó és jelen szakasz

1. pontjában b) alatt jelzett személyekre nézve, a mennyiben azok bel- vagy kiköltözése nem az ő bel- vagy kiköltözésével egyidejűleg, hanem külön történik; és

b) általában mindazokra nézve, kiket lakásába, bérlete vagy haszonbérlete területére nappali vagy éji szállásra, díjrt vagy díjtalanul, csak 24 órára is befogad, kivéve ha a befogadottnak Budapesten más bejelentett rendes lakása van;

3. nyilvános és magán tan- és nevelő-intézetek, köz- vagy magán-álatopotokról fentartott jótékony intézetek, convictusok, egyletek, tápintézetek, kolostorok, conventek, alapítványok, kórházak gyógy- és ápoló-intézetek, általában minden köz- és magánintézetek igazgatói vagy előljárói; mindazokra nézve, kik a felügyeletük alatt álló intézetbe felvételtek;

4. vendégfogadók és szálloda-tulajdonosok, vendégeik és azok személyzetére nézve;

5. az iparos-egyeket u. n. szállóinak kezelői, a beszállottakra nézve;

6. foglyúak, börtönök, bírósági vagy rendőri fogházak felügyelői, a befogadott felegyenczre, rabok, foglyok vagy általában letartóztatottakra nézve; és végül

7. a toloncz-ügyet kezelő rendőri közegek, az eltolonczozott vagy kötött útlevéllel kiutasított egyénekre nézve.

4. §.

A 3. §. 3., 4., 5., 6. és 7. pontjaiban megállapított bejelentési kötelezettség az ezen pontok szerint bejelentésre kötelezettek nézve, az ugyanazon §. 1. és 2. pontjaiban körülírt bejelentési kötelezettséget nem zárja ki; azonképen a jelen törvény hatálya alól — noha nyilvántartásuk a fővárosi törvényhatóság által külön is eszközöltetik — a hadkötelezettek sem vétetnek ki.

A tényleges szolgálalban levő és hivásuknál fogva a fővárosban tartózkodó katonákra és honvédekre azonban a jelen törvény hatálya ki nem terjed.

A vendégfogadók és szálladók tulajdonosai, valamint az iparosfogadók u. n. szállóinak kezelői azonkivül, hogy vendégeiket, s ezek szolgaszemélyzetét, illetőleg a beszállottakat a 3. §. 4., illetőleg 5. pontja értelmében bejelenteni kötelesek, az említett személyekről rendes nyilvántartási könyveket is vezetnek, melyek a fővárosi rendőrség közegei által bármikor megtekinthetők.

5. §.

A fővárosi statisztikai hivatal, a főváros területén előforduló minden lakásügyi és halálzási esetről hetenkint, név- és számszerű kimutatást küld a bejelentési hivatalba.

A bejelentés a 17. §. értelmében megállapítandó és ingyen kiszolgáltandó bejelentési lapok által történik, melyek pontosan kitöltve, az illető kerület alkaptányához, vagy az e czélból hatóságilag megjelölendő helyre szolgáltatandók be.

7. §.

Minden egyes, a 3 §. értelmében bejelentendő személyre nézve, kivéve a bejelentendő személy vele lakó törvényes nejét és gyermekeit, külön bejelentési lap a 17. §. értelmében megállapítandó számu példányban állítandó ki. A nő és törvényes gyermekek neve és kora, a család-apa bejelentési lapjára jegyzendők.

A bejelentési lapokat az illető háztartás feje állítja ki és írja alá.

8. §.

Ha valamely háztartás feje írni nem tud, a bejelentési lapok kitöltését szóbeli bemondásra az illető háztulajdonos vagy annak megbízottja eszközli.

9. §.

Azon a jelen törvény értelmében bejelentendő személy, ki a bejelentési lapok kitöltéséhez szükséges adatokat a bejelentésre kötelezettnek bemondani, esetleg a személy azonosságát igazoló okmányokat vele közölni vonakodik, ugyszintén azon bejelentésre kötelezett, ki a lapok kitöltésének ezen akadályát a kerületi alkaptányágnál legott feljelenteni elmulasztja rendőri kihágást követ el, mely a jelen törvény 19. §-a értelmében fog büntetetté.

10. §.

A 3. §-ban körülírt bejelentéseknek a be- vagy kiköltözéstől, befogadás vagy elbocsátástól számított:

a) 8 nap alatt kell történie a 3. §. 1. és 2. pontja esetében, ha a lakváltoztatás a tulajdonos (megbízottja) vagy bérlejtő részéről és pedig a szabályszerű évnegyedes költözködési időben történik;

b) minden más esetben 24 óra alatt.

Vendégfogadók, szállodák és szállók tulajdonosai azonban rendeletileg kötelezettek, hogy naponként kétszer nyujtsák be a vendégek névjegyzékét.

11. §.

Az alkaptányi hivatalok az átvett bejelentési lapokat átnézik, és ha azok adatainak helyessége, vagy teljessége iránt aggály forog fenn, a valódi tényállásról szükség esetében a helyszínen meggyőződést szereznek, s annak alapján a igazítást hivatalból eszközlik.

12. §.

A bejelentési intézmény központi kezelése czéljából a fővárosi rendőrség keretében egy bejelentési hivatal szerveztetik.

13. §.

A bejelentési hivatalnak joga van akkor, midőn oly jelenségek forognak fenn, melyekből a bejelentett adatok valódiságára vagy teljességre nézve alapos kételyek támadhatnak vagy melyekből következtethető, hogy egy, vagy több egyén be nem jelentett, helyszíni nyomozást eszközölni, vagy az illetőket kihalgatás végett megidézni, meg nem jelenés esetében pedig rendőri eljárás útján intézkedni,

14. §.

A bejelentési hivatal a szakköréhez tartozó ügyekben tartozó felvilágosításokat világi, egyházi és katonai hatóságoknak, írásbeli megkeresésekre hátrairatlag, egyes hivatalos ügyben eljáró hatósági közegek megkeresésére pedig rövid uton is azonnal megadni kötelese.

Magánosoknak a bejelentési hivatal egy e czélra berendezett helyiségében szóbeli értesítés adatik.

Magánosoknak írásbeli érterítések bizonyos mérsékelt, a belügyminiszter által rendeletileg megállapítandó díjért adatik.

15. §.

A bejelentési hivatal élén egy alkaptány áll, kinek viszonya a főalkaptányhoz ugyanaz, mely a többi alkaptányoké.

16. §.

A bejelentési kötelezettség életbeléptetését s a bejelentési hivatal működését, egy külön e czélra eszközözendő *fővárosi népszámlálás* ellenőrzi meg, melynél főleg a bejelentési hivatal szükségletei tartandók szem előtt.

A bejelentési kötelezettség a népszámlálás teljesítésére kijelölt napot követő napon kezdődik.

17. §.

A bejelentési hivatalnak belsejervezetét, az eljárás módzatait s az ezekre szükséges részletes utasításokat, a bejelentési jegyek, vendégkönyvek, nyilvántartási lajstromok s minden egyéb szükséges nyomtatványok mintázatát;

a bejelentések átadására s a szükséges nyomtatványok megszerzésére kijelölendő helyeket, a követendő eljárást, a bejelentési lapok kitöltendő példányainak számát, a vendégfogadók és szállodák vendégei és azok szolgazemélyzete bejelentésének időpontját;

a népszámlálás alkalmával felveendő adatokat, a népszámlálás részletes módzatait, s az e végből szükséges utasításokat és hirdetéseket, a magy. kir. belügyminiszter rendeletileg állapítja meg és adja ki, ki egyszersmind gondoskodik arról, hogy a fővárosi közönség, az e törvényből folyó kötelezettségeinek, kellő időben és módon tudomására jusson.

18. §.

A bejelentési hivatal személyzeti létszáma, ideértve a bejelentési intézmény kezelése czéljából az alkaptányokhoz beosztott egyéneket is, valamint a személyzet illetményei a fővárosi rendőrség költségvetésébe külön czim alatt együttesen felveendő.

19. §.

A jelen törvény, vagy ennek alapján kiadott belügyminisleri rendeletek áthágása, -- a mennyiben azzal súlyosabb beszámítás alá eső cselekmény összekötte nincs -- rendőri uton annyiszor-mennyiszor ötven krajczártól ötven forintig terjedhető bírsággal büntetendő.

A pénzbüntetés kiszabásánál meghatározandó egyszersmind az elzárás hatama, mely a pénzbírság behajthatlansága esetében ennek helyébe lép. Ezen átváltoztatásnál két forintot felül nem haladó pénzbüntetés helyett, tizenkét óránál hosszabb ideig tartó elzárás nem állapítható meg.

Két forinttól tíz forintig egy napi, azon felül pedig minden tíz forintig terjedő összeg helyett egy-egy napi elzárás állapítható meg.

20. §.

E büntetés alkalmazására első foku hatóság a bejelentési hivatal élén álló alkaptány vagy annak helyettese, második foku hatóság a közigazgatási bizottság, harmadik és utolsó a m. kir. belügyminiszter.

A közigazgatási bizottság felelőviteli hatóságát egy küldöttség által gyakorolja, mely a főpolgármesterből, vagy ennek helyetteséből, mint elnökből, és e czélra választott két rendes és két pótlagból áll.

A határozat ellen a fellebbezés annak kihirdetésétől vagy kézbesítésétől számított 3 nap alatt szóval, vagy írásban jelentendő be.

21. §.

Két lényegileg megegyező határozat ellen további felelő vitelnek helye nincs.

22. §.

A jelen törvény áthágásaira vonatkozó eljárás megindíthatása, mennyiben a cselekménnyel, vagy mulasztással büntett egybekapcsolva nincs, hal hó alatt, a büntetés pedig egy év alatt évül el.

23. §.

A m. kir. belügyminiszter felhatalmaztatik, hogy a jelen törvényben körülírt bejelentési

kötelezettséget, esetről-esetre azon törvényhatósági joggal felruházott és más nézősebb városokra is rendeleti uton, a helyi viszonyoknak megfelelő módosításokkal kiterjeszthesse, melyekben annak szüksége mutatkozik; miről a belügyminiszter a törvényhozásnak minden egyes esetben utólagos jelentést tesz.

Az ekként életbeléptetett bejelentési intézmény költségeit belügyminiszeri jóváhagyás után az illető város viseli, a szükséges tisztai személyzetet pedig az illető főispán nevezi ki.

24. §.

A jelen törvény végrehajtásával, s az életbe léptetés idejének meghatározásával a belügyminiszter bizalik tesz.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1899. november 22-től november 28-ig.

Kihirdetések.

Sorszám.	A kihirdettek nevei.	Lakóhelye.
1	Jankovics János Schusztler Ágnes	Szent-Antal Selmeczbánya

Házasság.

Sorszám	Az egybekeltek nevei	Lakhelye
1	Schützal Alajos ö.zv. Chladny I.-né	Selmeczbánya
2	Csernák József	Banka
3	Groszmann Berta	Selmeczbánya
4	Nanácsik János Keller Mária	"
5	Kadlec Márton ö.zv. Szlancsik A.-né	"
6	Bulla Emlanuel	Hodrusbánya Rovna
7	Poljakovits József	Selmeczbánya
	Tóth János Rothlechner Etel	Steffultó
	Csacsany Vilmos Palencsár Vilma	"

Születés.

Sorszám	A szülők neve.	A gyer- mek neve.	Lakóhely.
1	Szentinek Mihály Majerszky Erzsébet	leány	Selmeczbánya
2	Csizsik József Borgula Katalin	fiu	Rovna
3	Pálka János Pakan Julia	"	Selmeczbánya
4	Keljár Pál Gregusik Anna	leány	"
5	Kopcsán Zsuzsa Kruzslak György	"	"
6	Czibula Mária	fiu	Bélabánya
7	Polják Pál Lumniczer Paula	leány	"
8	Tekiaes Márton Petrinecz Anna	"	Steffultó
9	Bohnis József Koleda Francziska	"	"
10	Tokár József Pekárik Paula	"	Hodrusbánya

Halálözások.

Sorszám.	Az elhunyt neve.	Kora	A halál oka
1	ö.zv. Zsdanszky F.-né	78 é.	végelgyeng.
2	Kovácsik Berta	21 é.	tüdőgümőkór
3	Vodnák János	51 é.	bélelzáródás
4	Duska József	53 é.	tüdőgümőkór
5	Mihalszky István	13 é.	vörheny

1899. évi 2551. számhoz.

Anyagszállítási hirdetmény.

A selmeczi kir. központi kohóhivatalnak szüksége van az 1900. év folyamán az alább felsorolt anyagokra, melyeket versenytárgyalás útján beszerezni kíván, és pedig:

1. Ócska vas (öntött)	500000 kg.
2. Horgany (táblákban v. tömbökben)	5000 "
3. Ón (Banka ón)	1200 "
4. Szalonna	2200 "
5. Mázghordó	4000 db
6. Fenyőrud	5500 "
7. Töltő kosár (kicsi)	8000 "
8. Nyírfasprő (rövid)	5000 "

Megjegyezzük, hogy az 1-ső szám alatt előforduló ócska öntött vas legfeljebb 10 kgr nehéz darabokból álljon, s legfeljebb 25%-a forgács alakú legyen, és idegen anyagot ne tartalmazzon. Az ócska vas 12 havi egyenlő részletben a kohóba szállítva, és ott megmérlegelve vétetik át.

A 2-ik szám alatt előforduló, táblákban vagy tömbökben szállítandó horgany I. minőségű nyers horgany legyen, és legalább 99% horganyt tartalmazzon. A horgany negyedévenkénti egyenlő részletekben szállítandó be. Ezen anyag is a kohónál talált súlyban vétetik át.

Ugyancsak I. minőségűnek kell lenni a 3-ik szám alatt előforduló ónnak, és a szerződés keltétől számítandó egy hónap múlva egyszerre beszállítandó. Az átvételnél a kohóban talált súly lesz érvényes.

A 4-ik szám alatt előforduló szalonnára nézve fölemlítettük, hogy az hetenkinti egyenlő részletekben szállítandó be, még pedig friss, élvezhető minőségben. A szalonna a kohónál talált súly szerint fog átvétni.

Az 5-ik szám alatti mázghordók 50—50 kgr. mázagnak befogadására szükséges úrlartalommal birjanak, fenyőfából készítve és erős fa abrónsokkal körülfontva legyenek.

A 6-ik szám alatt előforduló fenyőrudak átlag 6,5 méter hosszúak, 5 cm. közép átmérőjűek, és friss vágásúak legyenek.

A 7-ik szám alatt kis töltő kosarakra, és a 8-ik szám alatt előforduló rövid nyírfasprőkre nézve kikötöttük, hogy azok erős fonás, illetőleg kötés mellett friss anyagból legyenek készítve. A

fenyőrudak, a töltő kosarak és a seprők negyedévenkénti egyenlő részletekben szállítandók be.

Az ivenként 50 krnyi bélyeggel ellátandó írásbeli zárt ajánlatokban világosan és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a tárgyalás alapján képező általános és részletes szállítási feltételeket ismeri és azoknak magát föltétlenül aláveti.

A megajánlott árak az ajánlatban számjegyekkel és betűkkel világosan kiirandók, és az ajánlathoz a felajánlott anyag értékének 10%-a bantatpénznek akár készpénzben, akár elfogadható értékpapirokban csatolandó.

Az ilykép kiállított és felszerelt ajánlatok f. évi december hó 15-éig „Ajánlat anyag szállításra” felirással, és ajánlattevő nevével és lakásának jelzésével ellátott zárt borítékban az alulirt m. kir. központi kohóhivatalhoz nyújtandók be.

Az általános és részletes szállítási feltételek, nemkülömben a jelenleg használatban levő anyagok mustrái a selmeczi m. kir. központi kohóhivatalnál bármikor a hivatalos órák alatt megtekinthetők, és az 5-ik, 7-ik, 8-ik szám alatt előforduló anyagok egyes vállalkozóknak kívánságára ki is adhatók. Anyag mustrák a költség megtérítése ellenében, kívánságra megküldetnek.

Selmeczbánván, 1899. évi november 15-én.

M. kir. kohóhivatal.

Nedves falaknak

szárazzá tételét és a házi gomba gyökeres kiirtását

saját találmányú készítménnyel gyorsan, biztosan, végtelen tartóssággal, teljes jótállás mellett eszközlöm.

Megbízásokat elfogadok
Zsigmondy-uteza 76. sz. alatti lakásomon.

Kérve nagyra becsült pártfogását, maradok

kötő tisztelettel

Majoros József,
vállalkozó.

KACHELMANN GÁSPÁR utóda

PRUCHNICZKY MIKLÓS

épület- és bútör-asztalos mester a Szentháromság-téren.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek szolid műhelyét, melyben minden megrendelés

olcsón, gyorsan és a lehető legjobb kézimunkával eszközöztetik.

Elvállal mindennemű bútör készítést, épület asztalos munkát és javításokat és a jó, tartós és csinos kivitelért felelősséget vállal

Alapított
1879-ben.

Megnyilt

Alapított
1879-ben.

a Kis-vásártéren (Erzsébet-uteza) közvetlen a régi üzlethelyiség mellett ujonnan épített

nagy áruházunk,

melybe a már 20 év óta folytatott és jó hírek örvendő

fűszer-, festék- és lisztkereskedésünket helyeztük át.

Új áruházunkat a mai kor igényeinek teljesen megfelelően, a n. é. vevőközönség kényelmére rendeztük be és raktárunkat, miután az új üzlethelyiség a réginél sokkal nagyobb és alkalmasabb, a következő cikkekkel bővítettük ki:

különféle csemegék, sajtok, friss déli gyümölcsök (narancs, olasz maroni, datolya, malagaszólló, szultánfüge stb.) bel- és külföldi borok, pezsgők, cognacok és likörök; a legfinomabb cukorkák, bonbonok és csokoládék; konzervek, halfélék (szardínia, szardella, angolna, oroszhal stb.) asztali mustár stb.

A beállott téli idény alkalmából pedig nagy **tea és rum készletünket**, valamint dús választékú **karácsonyi cikkeinket** ajánljuk a n. é. vevőközönség szíves figyelmébe.

Midőn erről a nagy közönséget értesítjük, egyben kérjük az irányunkban tanúsított eddigi bizalmat továbbra is fenntartani, míg mi a **szokott előzékenységről** biztosítjuk a t. vevőközönségünket.

Karácsonyi
cukorkák!

Kiváló tisztelettel
Eichel Sándor utóda és Geiger Márk.

Képes
levelező-lapok!

A Gyurkovics Andrásné Fő-téren
levő házában
egy bolthelyiség
(volt Thuránszky-féle mézsárszék) azonnal
kiadó.
Bővebbet megtudhatni a tulajdonosnőnél.

A nagy krach!

New-York és London az európai szárazföldet sem hagyták kíméletlenül, és így egy nagy ezüstárúgyár kényszerítve lön egész készletét a munkaerőnek nagyon csekély megterítése ellenében eladni. En magyok felhatalmazva ezen megbízás keresztylvtelére. Ennélfogva mindenkinek megkúldom a következő tárgyakat csupán **frt 6.60** megterítése ellenében és pedig:

- 6 drb legfinomabb asztali kést, valódi angol pengével,
- 6 " amerik. szabad. ezüst villát egy darabban,
- 12 " amerikai szabadalmazott ezüst-evőkanalat,
- 1 " " " " ezüst-kávéskanalat,
- 1 " " " " ezüst-levesmerőt,
- 1 " " " " ezüst-tejmerőt,
- 2 " " " " ezüst-tojás-kehelyt,
- 6 " angol Victoria-alsótlécziát,
- 2 " feltűnést keltő asztali gyertyatartót,
- 1 " theaszűrt,
- 1 " legfinomabb csukorhínót.

44 drb összesen csak **frt 6.60**.

A fenti összes 44 tárgy ezelőtt 40 forintba került és most ezek **frt 6.60** minimális áron kaphatók. — Az amerikai szabadalmazott ezüst teljesen fehér érez, mely az ezüst-szint 25 évig megtartja, a miért jótállás vállaltatik. A legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem szédélgesen

alapul, mely szerint ezennel nyilvánosan kötelezem magamat mindenkinek, a kinek az áru meg nem felel, az összeget minden akadály nélkül visszatéríteni; és senki se mulassza el ezen kedvező alkalmat hogy ezen diszarnitúrát megnezzé, mely

karácsonyi és ujvéi

ajándékol minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas

Kapható csupán:

A. HIRSCHBERG's

a szabadalmazott amerikai ezüstgyárak kiváltai áruházában. Wien, II., Rembrandtstrasse 19/S.

Telephon Nr. 7114.

Szétküldés a vidékre utánvételt vagy az összeg előleges be-küldésével. Tisztító por hozzá 10 krajczár. Csak a mellékelt védjegyvel valódi (egészségi érez).

Kivonat az elismerő iratokból.

Az első küldeménytel teljesen meg vagyok elégedve; kérek még egy garnitúrát.

Kalocsa Majorossy J. kanonok.

A küldeményt kaptam s meg vagyok elégedve Kérek még egy készletet 6 frt 60 krért.

Kolozsvár

Báró Bánffyiné.

A készletet megkaptam s igen meg vagyok vele elégedve. Kérek ismét küldeni.

Bozovics

Keresztes S. főszolgabíró.

1636. sz./1899. tkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A selmeczbányai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtatónak Farbják Pál és társa végrehajtást szenvedő elleni 340 frt 89 kr tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a selmeczi kir. járásbírószág területén fekvő Farbják Józsefnek a selmeczbányai 1616. tkjb. a + 2127. hrsz. 101. népész. sz. hodrusbányai ház szántó és rétből jutalékára 271 frt 18 kr ugy az 1753. tkjb. + 2128. hrsz. rétből illetőségére 82 frt 66 kr ezennel adószertint megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi január hó 15. napján délelőtti 10 órákor a hodrusbányai rendőrbiztos irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Selmeczbányán, 1899. évi október hó 1-ik napján.

A selmeczbányai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

Liha, kir. járásbíró.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Selmeczbányán, saját házában (Főtér 42. sz. ezelőtt Jahn Vilmos-féle ház) a mai kornak teljesen megfelelő

mészárszéket

nyitottam és azt, bár nagy áldozattal, úgy rendeztem be, hogy naponta lehetőleg legjobb, tiszta és friss hússal szolgálhatok tisztelt vevőimnek.

A legnagyobb megelégedésről biztosítva, kérem, hogy becses látogatásaival minél gyakrabban megtisztelni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

Fischer Vilmos.

Eladó

egy pár fogatló

Wankovits Lajosnál Selmeczbányán.

Ara 280 forint.

6

huzásra érvényes jótékonyezélu — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény a 20.000 kor. stb. ért.

Kivánatra 20% levonással készpénzben kifizettetik.

Első huzás

visszavonhatatlanul
már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít:

a nagy jótékonyági
sorsjáték kezelősege
a Budapesti Poliklinikai Egyesület
kórháza javára
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Gyár: **ALSÓ-HÁMOR** (Bars megye.)

Gyári főraktár

BUDAPEST

Andrássy-ut 29. (I. e.)

Raktár

BÉCS

I., Sellergasse 1. sz.

A "SZANDRIK" ezüstárú-gyár,

mely az 1752-ben
Selmeczányán alapított

Geramb J. J. Unió tulajdona,

saját, vagy adott rajzok szerint előállít:

mindennemű ezüstárút,

mint asztaldiszeket, gyümölcstartókat (jardiniéres-készleteket),
girandolokat, gyertyatartókat, serlegeket.

dísz-emléktárgyakat és versenydíjakat,

mindennemű evőkészletet gazdag választékban, piperetárgyakat,
stb. stb.